Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2025/2029

2025 10 8

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2025/2029

2025 m. rugsėjo 30 d.

dėl taupomųjų ir investicinių sąskaitų, kurioms taikoma supaprastinta ir palanki apmokestinimo tvarka, prieinamumo didinimo

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) ES piliečių santaupų lygis yra vienas iš aukščiausių pasaulyje. Tačiau dažnai jie negauna tiek naudos iš savo santaupų, kiek galėtų. Taip yra dėl įvairių veiksnių, įskaitant nepakankamą finansinį raštingumą, sudėtingą investuotojų veiklos procesą ir susiskaidžiusias finansinių paslaugų rinkas, kuriose trūksta konkurencijos, taip pat ribotas pasirinkimo galimybes. Tai riboja galimybes ES piliečiams investuoti savo santaupas taip, kad jie galėtų gauti didesnę grąžą ir padidinti savo turtą;

(2) investicijos į kapitalo rinkas gali padėti ES piliečiams pasiekti geresnius finansinius rezultatus. Taigi, suteikus lengviau prieinamų galimybių investuoti, būtų galima padidinti jų finansinę gerovę;

(3) neprofesionalieji investuotojai ir turto valdytojai dėl tokių veiksnių kaip rinkos plėtra, turimos žinios, bendra kalba, bendra kultūra ir geografinis artumas dažnai linkę skirti pernelyg didelę savo portfelių dalį savo vidaus kapitalo rinkoms. Todėl skatinant neprofesionaliuosius investuotojus aktyviau dalyvauti kapitalo rinkose taip pat atsirastų papildomų ES ekonomikai naudingų investicijų šaltinių;

(4) nors asmenys gali laisvai investuoti pagal savo asmeninius pageidavimus, poreikius ir pasirinkimą norimu tempu, daugiau mažmeninių investicijų į kapitalo rinkas gali suteikti ES įmonėms daugiau finansavimo galimybių augti, diegti inovacijas ir kurti darbo vietas. Padidinus ES investuotojų bazę taip pat būtų lengviau finansuoti strateginius ES prioritetus, įskaitant skaitmeninę, žaliąją ir socialinę pertvarką, ir sustiprinti ES saugumą ir gynybą, jei neprofesionalieji investuotojai pasirinktų atitinkamai paskirstyti savo investicijas;

(5) svarbų vaidmenį siekiant santaupų ir investicijų sąjungos tikslų vaidina valstybės narės: savo įsipareigojimą gerinti piliečių galimybes patekti į kapitalo rinkas jos pareiškė tiek 2024 m. balandžio mėn. euro grupės pareiškime, tiek 2025 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos išvadose. Todėl valstybės narės raginamos įgyvendinti reformas, kuriomis siekiama plėtoti ir stiprinti jų vidaus kapitalo rinkas, įskaitant neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimo skatinimo priemones. Šių tikslų padeda siekti finansinio raštingumo gerinimas, mažmeninių investicijų palengvinimas ir tinkamų paskatų suteikimas. Kai kurios valstybės narės jau pasiekė labai teigiamų rezultatų šioje srityje;

(6) šioje rekomendacijoje valstybėms narėms pateikiamas Europos taupomųjų ir investicinių sąskaitų (TIS) planas, grindžiamas esama geriausia praktika. Jame apibūdinamos pagrindinės ypatybės, kurias turėtų turėti TIS, kad jos būtų kuo plačiau naudojamos ir padėtų pasiekti tikslą skatinti neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimą kapitalo rinkose;

(7) TIS paslaugas teikia veiklos leidimus turintys finansinių paslaugų teikėjai ir šios sąskaitos suteikia asmenims galimybę investuoti į finansines priemones, pavyzdžiui, akcijas, obligacijas ir kolektyvinio investavimo subjektų investicinius vienetus. Jos dažnai susietos su mokesčių lengvatomis. Tam tikros šalys, įskaitant kai kurias ES valstybes nares, įgyvendino TIS, siekdamos spręsti menko neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimo kapitalo rinkose problemą. Sėkmingai įgyvendintų TIS sistemų patirtis rodo, kad jas tinkamai parengus kapitalo rinkos gali tapti patrauklesnės ir lengviau prieinamos neprofesionaliesiems investuotojams ir padėti jiems veiksmingiau didinti savo turtą;

(8) išnagrinėjus geriausią TIS praktiką tiek ES, tiek tarptautiniu mastu, išryškėjo pagrindinės sėkmingų TIS ypatybės. Šios ypatybės yra, be kita ko, patogumas naudoti, t. y. jos lengvai prieinamos ir valdomos, lankstumas investavimo ir investicijų nutraukimo požiūriu ir mokestinių prievolių vykdymo palengvinimas. Valstybėms narėms rekomenduojama įdiegti šiomis ypatybėmis pasižyminčias nacionalines TIS sistemas;

(9) neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimui kapitalo rinkose turi įtakos gyventojų turto ir pajamų skirtumai. TIS sistemų tikslas turėtų būti užtikrinti aukštą visų amžiaus grupių – nuo jaunimo iki vyresnio amžiaus žmonių – dalyvavimo lygį ir įtraukti visus piliečius, nepriklausomai nuo to, ar jie gali investuoti mažas, ar dideles sumas;

(10) taupymas ir investavimas nuo ankstyvo amžiaus gali padėti tvariai didinti turtą ir padėti didinti finansinį raštingumą bei puoselėti investavimo kultūrą. Valstybės narės raginamos sukurti sistemą, kuri sudarytų palankesnes sąlygas jaunimui naudotis TIS, taikant tinkamas apsaugos priemones;

(11) svarbų vaidmenį vaidina ES finansų sektorius, kaip pagrindinis tarpininkas tarp neprofesionaliųjų investuotojų ir kapitalo rinkų. Finansinių paslaugų teikėjai turėtų pasinaudoti TIS teikiamomis galimybėmis padidinti neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimą ir pasiūlyti jiems geriausias įmanomas investavimo galimybes ir paslaugas konkurencingomis ir sąžiningomis kainomis;

(12) geriausia praktika rodo, kad TIS sėkmingai įgyvendinamos tuomet, kai konkurencija tarp finansinių paslaugų teikėjų yra didelė, todėl neprofesionalieji investuotojai gali gauti palankiausius pasiūlymus ir geriausias paslaugas. Todėl siūlyti TIS paslaugas neprofesionaliesiems investuotojams turėtų būti leidžiama įvairiems finansinių paslaugų teikėjams, jeigu jie turi leidimą teikti paslaugas, kurias ketina teikti, pavyzdžiui, priimti ir perduoti pavedimus, vykdyti pavedimus, saugoti ir administruoti finansines priemones, teikti konsultacijas dėl investicijų ir portfelio valdymo paslaugas. Apskritai galimos su TIS susijusios išlaidos ir mokesčiai turėtų būti skaidrūs, taip pat lengvai suprantami ir palyginami neprofesionaliesiems investuotojams;

(13) susiskaidžiusios rinkos ir protekcionistinis elgesys kenkia neprofesionaliesiems investuotojams ir ES kapitalo rinkų plėtrai. Sudarius palankesnes sąlygas teikti TIS paslaugas tarpvalstybiniu mastu būtų galima padidinti konkurenciją tarp paslaugų teikėjų ir paskatinti inovacijas, kartu sukuriant daugiau galimybių neprofesionaliesiems investuotojams pasinaudoti geriausiomis investavimo galimybėmis, kaip rodo sėkmingų TIS sistemų patirtis ES. Pagal galiojančias taisykles, vienoje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusiems finansinių paslaugų teikėjams, teikiantiems finansines paslaugas kitoje valstybėje narėje, neturi kilti papildomų kliūčių patekti į rinką, remiantis įsisteigimo laisvės ir laisvės teikti paslaugas principais. Todėl įgyvendindamos šią rekomendaciją valstybės narės turėtų užtikrinti, kad kuriant TIS sistemas nebūtų sukuriama kliūčių laisvam kapitalo judėjimui, tarpvalstybiniam finansinių paslaugų teikimui ar įsisteigimo laisvei ES. Todėl valstybės narės turėtų leisti TIS paslaugas teikti bet kurioje valstybėje narėje veiklos leidimą gavusiems finansinių paslaugų teikėjams;

(14) mokesčiai ir administraciniai procesai, susiję su turto pervedimu tarp TIS arba TIS paslaugų teikėjų keitimu, taip pat gali trukdyti konkurencijai. Todėl valstybėms narėms rekomenduojama užtikrinti, kad sąskaitų perkėlimo ir turto pervedimo procesas būtų supaprastintas ir kad būtų taikomi minimalūs mokesčiai. Panašiai portfelio perdavimas tarp paslaugų teikėjų mokesčių tikslais gali būti laikomas apmokestinamuoju įvykiu (pvz., jei perdavimas tarp paslaugų teikėjų organizuojamas faktiškai pirma parduodant portfelį ir po to perperkant portfelį iš naujo paslaugų teikėjo), todėl jis apmokestinamas. Tai gali trukdyti perkelti TIS tarp paslaugų teikėjų. Todėl valstybėms narėms rekomenduojama užtikrinti, kad neprofesionaliojo investuotojo portfelio perdavimas iš vieno paslaugų teikėjo kitam tiek šalies viduje, tiek tarpvalstybiniu mastu nebūtų laikomas apmokestinamuoju įvykiu pajamų mokesčio tikslais ir nekeltų abejonių dėl galiojančių mokesčių lengvatų, įskaitant atvejus, susijusius su turto pardavimu ir paskesniu pajamų pervedimu naujam paslaugų teikėjui, ir kad sąskaitoje esančio turto apmokestinimo tvarka būtų ir toliau taikoma. Tai nedaro poveikio dvišalėms mokesčių sutartims ir valstybių narių apmokestinimo teisėms neprofesionaliojo investuotojo rezidavimo vietos mokesčių tikslais pasikeitimo atveju;

(15) valstybės narės taip pat raginamos bendradarbiauti, kad būtų išvengta dvigubo apmokestinimo rizikos, susijusios su TIS turėjimu, jei neprofesionalusis investuotojas pakeistų rezidavimo vietą mokesčių tikslais ES, ir užtikrinti, kad apmokestinimo tvarka neatgrasytų piliečių nuo naudojimosi judėjimo laisve;

(16) siekiant sumažinti riziką labai svarbu diversifikuoti investuotojų portfelius, o tai galima palengvinti užtikrinant platų įvairių investavimo galimybių prieinamumą. Todėl investuodami per TIS ES piliečiai turėtų galėti naudotis įvairiomis įvairių emitentų išleistomis finansinėmis priemonėmis, įskaitant bent akcijas, obligacijas ir kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektų (KIPVPS, įskaitant biržinius fondus) investicinius vienetus arba akcijas, siekiant užtikrinti prieigą prie nesudėtingų finansinių produktų. Kitos finansinės priemonės, kaip antai Europos ilgalaikių investicijų fondų (ELTIF) ir mažmeninių alternatyvaus investavimo fondų (AIF, jeigu valstybė narė leidžia alternatyvaus investavimo fondų investicinius vienetus platinti neprofesionaliesiems investuotojams) investiciniai vienetai arba akcijos taip pat gali būti tinkami laikyti TIS. Tokių priemonių prieinamumas galėtų padėti neprofesionaliesiems investuotojams diversifikuoti savo portfelius ir prisidėti prie svarbių infrastruktūros projektų, taip pat nebiržinių bendrovių, įskaitant startuolius, veiklą plečiančias įmones ir MVĮ, finansavimo. Finansinių paslaugų teikėjai turėtų išplėsti prieinamo investicinio turto pasiūlą, kad ji apimtų ne tik finansinį turtą, išleistą valstybėje narėje, pagal kurios įstatymus siūloma TIS. Neprofesionalieji investuotojai turėtų turėti galimybę diversifikuoti savo investicijas įvairiose turto klasėse ir geografinėse teritorijose;

(17) finansinių paslaugų teikėjai taip pat turėtų suteikti neprofesionaliesiems investuotojams galimybių nukreipti savo investicijas į ES ekonomiką, kad būtų galima prisidėti prie strateginių ES prioritetų, įskaitant skaitmeninę, žaliąją ir socialinę pertvarką, ir sustiprinti ES saugumą ir gynybą;

(18) vienas iš pagrindinių TIS tikslų – padėti neprofesionaliesiems investuotojams, įskaitant piliečius, kurie anksčiau neinvestavo į kapitalo rinkas, diversifikuoti savo portfelius ir apdairiai bei tvariai didinti savo turtą pasinaudojant kapitalo rinkomis. Tai geriausiai galima padaryti investuojant visų pirma į nesudėtingas finansines priemones, kurios nekelia neprofesionaliesiems investuotojams sunkiai suprantamos rizikos ir kurios nėra investicijos į realiąją ekonomiką. Todėl į TIS investicinį turtą neturėtų būti įtrauktas tam tikras labai rizikingas ar sudėtingas turtas, neturintis referencinio turto, arba turtas, kurio referencinis turtas pats laikomas labai rizikingu ar sudėtingu. Toks turtas yra, be kita ko, labai rizikingos arba sudėtingos finansinės priemonės, kaip antai tam tikros išvestinės finansinės priemonės, taip pat kriptoturtas, išskyrus tą, kuris gali būti laikomas finansinėmis priemonėmis, tinkamomis laikyti TIS (t. y. į žetonus konvertuotos finansinės priemonės);

(19) kaip pažymėta kartu su šia rekomendacija teikiamame Komisijos komunikate dėl ES finansinio raštingumo strategijos, investuotojų finansinio raštingumo ir kompetencijos lygis, investavimo tikslai ir rizikos profiliai skiriasi. Todėl neprofesionalieji investuotojai turėtų turėti galimybę pasirinkti investicines paslaugas, kurias teikiant suteikiamos konsultacijos dėl investicijų ir vykdomi pavedimai, arba paslaugas, kurias sudaro tik klientų pavedimų vykdymas arba priėmimas ir perdavimas, o investicinius sprendimus savarankiškai priima neprofesionalieji investuotojai. Be to, norint atidaryti ar tvarkyti TIS neturėtų būti taikomi minimalūs reikalavimai, kad tomis sąskaitomis galėtų naudotis visi neprofesionalieji investuotojai, nepriklausomai nuo jų turto lygio;

(20) kad sistema veiktų sėkmingai, labai svarbios valstybių narių ir finansinių paslaugų teikėjų pastangos racionalizuoti investuotojų veiklos procesą ir supaprastinti visus administracinius ir procedūrinius TIS aspektus. Todėl valstybės narės ir sektorius, pasitelkdami, be kita ko, patogias naudoti skaitmenines sąsajas ir aukštos kokybės paslaugas vartotojams, turėtų užtikrinti, kad TIS būtų paprastos, patikimos ir lengvai prieinamos neprofesionaliesiems investuotojams. Sektoriaus bendradarbiavimas kuriant tokias patogias naudoti skaitmenines sąsajas gali sudaryti palankesnes sąlygas investuotojams jomis naudotis ir sumažinti bendras sektoriaus išlaidas. Nors skaitmeniniai sprendimai yra labai veiksmingas būdas sudaryti palankesnes sąlygas naudotis TIS, kai įmanoma, TIS taip pat turėtų būti prieinamos nesinaudojant internetu, kad būtų užtikrintas įtraukumas ir prieinamumas visiems;

(21) nuo investavimo į kapitalo rinkas daugelį žmonių gali atgrasyti sudėtingas su investicinėmis pajamomis susijusių mokestinių prievolių vykdymas. Mokėdami mokesčius už TIS laikomą turtą, žmonės turėtų turėti galimybę naudotis paprastomis ir, kiek įmanoma, automatizuotomis mokesčių sistemomis, kuriomis lengva naudotis. Todėl nacionaliniai mokesčių administratoriai mokesčių rinkimo ir (arba) informacijos apie TIS investicijas teikimo tikslais turėtų kliautis TIS paslaugų teikėjais, kad tokių sąskaitų turėtojams vykdyti mokestines prievoles būtų kuo paprasčiau. Siekiant skatinti tarpvalstybinę paslaugų teikėjų konkurenciją, kiekviena valstybė narė turėtų sudaryti sąlygas TIS paslaugų teikėjams iš kitų valstybių narių taikyti tas pačias mokestinių prievolių vykdymo procedūras kaip ir šalyje veiklos leidimus gavusiems paslaugų teikėjams, įskaitant, kai aktualu, rinkti ir sumokėti atitinkamus su TIS susijusius mokesčius savo klientų vardu;

(22) neprofesionaliesiems investuotojams siūlomos mokesčių paskatos ir paprastos mokestinių prievolių vykdymo procedūros, susijusios su TIS turimomis investicijomis, gali paskatinti tas sąskaitas naudoti ir yra pagrindinės sėkmingų TIS sistemų valstybėse narėse ir trečiosiose šalyse ypatybės. Valstybės narės raginamos taikyti TIS lengvatinę apmokestinimo tvarką, kuri būtų bent lygiavertė tos valstybės narės teisės aktuose numatytai palankiausiai apmokestinimo tvarkai, taikomai pajamoms iš bet kurios klasės turto arba investiciniam produktui ar sąskaitai. Jeigu valstybės narės nori nustatyti mokesčių paskatas, kad paskatintų naudotis TIS, jos gali apsvarstyti galimybę taikyti mokesčių atskaitą, atleidimą nuo mokesčių, mokesčių atidėjimo priemones, vienodus mokesčių tarifus arba tokių priemonių derinį. Mokesčių atskaitos schemos gali suteikti paskatų pradėti naudoti TIS. Tai gali būti leidimas atskaityti sumą iš apmokestinamųjų pajamų atidarant sąskaitą, pavyzdžiui, iš apmokestinamųjų pajamų gali būti atskaitoma tam tikra suma pirmaisiais finansiniais metais, kai buvo atidaryta viena ar kelios TIS. Atleidimo nuo mokesčių schema galėtų būti pajamų, gautų iš TIS laikomo turto, neapmokestinimas. Atidėjus mokesčius būtų galima atidėti apmokestinimo įvykį, kol turtas bus atsiimtas iš TIS;

(23) valstybės narės primygtinai raginamos tokias mokesčių paskatas parengti tinkamai atsižvelgiant į TIS tikslus sudaryti palankesnes sąlygas mažmeninėms investicijoms, taip pat į pagrindinius principus, kuriais grindžiamas apgalvotas ir ekonomiškai efektyvus mokesčių paskatų naudojimas patikimoje ir veiksmingoje mokesčių sistemoje. Nors mokesčių paskatos gali paskatinti naudoti TIS, taip pat gali būti atsižvelgiama į sąsają su strateginiais ES prioritetais, neribojant galimybių TIS laikyti daug ir įvairių tinkamų finansinių priemonių, svarbu užtikrinti mokestinį teisingumą ir nesudaryti palankių sąlygų mokesčių vengimui ir slėpimui. Bet kokios mokesčių paskatos, kuriomis siekiama paskatinti naudoti TIS, turėtų būti suteikiamos vadovaujantis principu, kad mokesčių paskatos turėtų būti tikslingos ir paprastos neprofesionaliesiems investuotojams ir mokesčių administratoriams suprasti ir taikyti. Atsižvelgdamos į tikslą išsaugoti atvirą ir įtraukią vidaus rinką, valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad tokios paskatos būtų visiškai suderintos su laisvu kapitalo judėjimu ir kitais reikalavimais, kylančiais iš ES teisės aktų. Visų pirma tokiomis priemonėmis neturėtų būti diskriminuojamos bendrojoje rinkoje įsisteigusios įmonės ir jos turėtų būti parengtos taip, kad netrukdytų investicinių produktų platinimui tarpvalstybiniu mastu ir jų plėtrai ES;

(24) valstybės narės galėtų remti TIS naudojimą nemokestinėmis priemonėmis, įskaitant pinigines paskatas, pavyzdžiui, vienkartines išmokas tiesiogiai į sąskaitas, kai jos atidaromos, arba kaip sąskaitos turėtojo investuotų lėšų papildymą;

(25) didesnės mažmeninės investicijos greičiausiai padidintų ekonominės veiklos mastą, grąžą ir investicijų grąžos mokesčių bazę, o dėl to ilgainiui galėtų sumažėti mokesčių ar kitų piniginių paskatų išlaidos. TIS naudojimas siekiant formalizuoti investicijas taip pat padidintų su investicijomis susijusių apmokestinamųjų įvykių atsekamumą ir taip padėtų geriau laikytis reikalavimų ir sumažintų bet kokį esamą mokesčių atotrūkį, susijusį su neprofesionaliųjų investuotojų investicinėmis pajamomis;

(26) jokios valstybių narių pagal šią rekomendaciją įgyvendinamos priemonės nedaro poveikio Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsniams;

(27) už TIS parengimą atsakingos valstybės narės, todėl svarbu įdiegti tinkamas jų plėtros stebėsenos sistemas. Ši stebėsena, kuri turi būti atliekama kaip atitinkamo su TIS susijusio stebėsenos proceso ir Europos semestro dalis, turėtų apimti valstybių narių dalijimąsi geriausia praktika, taip pat turėtų būti stebima, kaip valstybės narės ir sektorius parengė ir įgyvendino TIS sistemas;

(28) valstybės narės turėtų informuoti Komisiją apie priemones, kurių imtasi siekiant laikytis šios rekomendacijos, ir apie faktinį TIS naudojimą. Svarbu reguliariai įvertinti mokesčių paskatų veiksmingumą ir tai, ar šios paskatos turi teigiamą poveikį ES ekonomikai. Šios priemonės taip pat suteiks Komisijai galimybę reguliariai stebėti valstybių narių TIS sistemas, atidžiai stebint TIS srityje padarytą pažangą TIS laikotarpio vidurio peržiūros tikslu;

(29) siekiant paskatinti naudoti TIS, labai svarbu didinti informuotumą apie TIS, įskaitant jų funkcionalumą ir prieinamumą. Diegiant TIS turėtų būti vykdomos valstybių narių ir sektoriaus organizuojamos informuotumo didinimo kampanijos, kurias galima integruoti į platesnes finansinio ir investicinio raštingumo kampanijas. Šiose kampanijose daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama siekiui skatinti taupymą ir investicijas nuo ankstyvo amžiaus, supažindinant su ilgalaikėmis galimybėmis, tačiau aiškiai nurodant ir riziką;

(30) šioje rekomendacijoje pripažįstamos esamos valstybių narių lygmens iniciatyvos sukurti Europos taupymo produkto ženklą siekiant remti Europos ekonomikos finansavimą. Be to, ja nesiekiama kištis į esamas sėkmingas TIS, kurios padidino neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimą kapitalo rinkose ir sudarė palankias sąlygas jiems didinti turtą, ar trikdyti su jomis susijusios veiklos;

(31) ši rekomendacija priimama remiantis SESV 292 straipsniu. Rekomendacijos aktualumas ir poveikis EEE turi būti nustatytas remiantis EEE susitarimu,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Ši rekomendacija susijusi su valstybių narių TIS sistemų sukūrimu siekiant skatinti aktyvesnį neprofesionaliųjų investuotojų dalyvavimą kapitalo rinkose ir šių sąskaitų ypatybėmis.

2 straipsnis

TIS kūrimas

1. Valstybės narės turėtų nustatyti TIS sistemas.

2. Rengdamos savo TIS sistemas, valstybės narės raginamos suteikti joms šioje rekomendacijoje nurodytas ypatybes.

3. Jeigu galiojančios TIS sistemos dar nėra suderintos su šia rekomendacija, valstybės narės raginamos jas peržiūrėti, turėdamos omenyje šioje rekomendacijoje išdėstytas ypatybes.

4. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už TIS atidarymą ar už reguliarius mokėjimus į ją nebūtų taikoma minimali suma.

5. Valstybės narės turėtų leisti investuotojams atsidaryti kelias TIS, be kita ko, iš skirtingų paslaugų teikėjų.

3 straipsnis

TIS paslaugų teikimas

1. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad visiems finansinių paslaugų teikėjams, gavusiems leidimą pagal ES teisės aktus siūlyti su TIS susijusias atitinkamas paslaugas, kurias jie ketina teikti, tokias kaip pavedimų gavimas ir perdavimas, pavedimų vykdymas klientų vardu ir finansinių priemonių saugojimas ir administravimas, portfelio valdymas ir konsultacijos dėl investicijų, turėtų būti leidžiama siūlyti TIS jų teritorijose gyvenantiems asmenims, nepriklausomai nuo valstybės narės, kurioje tokie finansinių paslaugų teikėjai gavo veiklos leidimą.

2. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad finansinių paslaugų teikėjai, kuriems veiklos leidimą suteikė ir kuriuos prižiūri kitos valstybės narės kompetentingos institucijos ir kuriems tokios institucijos suteikė leidimą teikti arba vykdyti 1 dalyje nurodytas finansines paslaugas jų teritorijose, neprivalėtų laikytis jokių papildomų reikalavimų siūlydami tas paslaugas kartu su TIS ir galėtų siūlyti TIS tokiomis pačiomis sąlygomis, kaip ir jų teritorijose įsisteigę paslaugų teikėjai.

3. Neturėtų būti reikalaujama, kad TIS turėtojai investuodami per TIS gautų finansines konsultacijas, nebent to konkrečiai reikalaujama pagal ES teisės aktus.

4. Valstybės narės turėtų suteikti galimybę perduoti atskiras finansines priemones arba visą portfelį iš vieno TIS paslaugų teikėjo kitam, jei gaunantysis TIS paslaugų teikėjas gali užtikrinti perduodamų finansinių priemonių saugojimą ir administravimą ir laikosi taisyklių dėl mokestinių prievolių vykdymo palengvinimo, kaip nurodyta 7 straipsnyje.

4 straipsnis

Su TIS susijusios išlaidos

1. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad galimos išlaidos ir mokesčiai už TIS atidarymą ir tvarkymą būtų teisingi, proporcingi, skaidrūs ir lengvai suprantami.

2. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad turto perdavimo į kitą TIS, kaip nurodyta 3 straipsnio 4 dalyje, išlaidos nepriklausomai nuo to, ar ją teikia tas pats paslaugų teikėjas ar kitas paslaugų teikėjas, neviršytų administracinių išlaidų. Tokių išlaidų dydis turėtų būti proporcingas ir jos turėtų būti aiškiai nurodytos TIS sąlygose.

3. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad neprofesionaliojo investuotojo portfelio perdavimas iš vieno TIS paslaugų teikėjo kitam TIS paslaugų teikėjui tiek šalies viduje, tiek tarpvalstybiniu mastu nebūtų laikomas apmokestinamuoju įvykiu pajamų mokesčio tikslais ir nekeltų abejonių dėl galiojančių mokesčių lengvatų. Tai nedaro poveikio dvišalėms mokesčių sutartims ir valstybių narių apmokestinimo teisėms neprofesionaliojo investuotojo rezidavimo vietos mokesčių tikslais pasikeitimo atveju.

5 straipsnis

TIS laikomas turtas

1. Nedarant poveikio jokiems Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/65/ES ([1]) (Antrosios finansinių priemonių rinkų direktyvos) reikalavimams, visų pirma dėl tinkamumo ir priimtinumo vertinimo, kurį turi atlikti investicinės įmonės, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad TIS sudarytų sąlygas naudotis bent šiomis finansinėmis priemonėmis: akcijomis, obligacijomis ir KIPVPS akcijomis ar investiciniais vienetais. Valstybės narės gali nuspręsti išplėsti TIS taikymo sritį ir įtraukti kitas finansines priemones, jeigu jos yra tinkamos neprofesionaliesiems investuotojams.

2. Valstybės narės į TIS taikymo sritį turėtų neįtraukti labai rizikingų ir sudėtingų finansinių priemonių, pavyzdžiui, labai rizikingų ir sudėtingų išvestinių finansinių priemonių ir kriptoturto, išskyrus tą, kuris gali būti laikomas finansine priemone, tinkama laikyti TIS.

3. Kalbant apie tinkamas investicijas, valstybės narės turėtų skatinti paslaugų teikėjus siūlyti kuo įvairesnes rinkoje prieinamas investavimo galimybes, kad neprofesionalieji investuotojai galėtų diversifikuoti savo portfelius pagal turto klases, geografines vietoves, emitentus, turto valdytojus, finansinių priemonių teikėjus ir rizikos profilius. Valstybės narės taip pat turėtų primygtinai paraginti paslaugų teikėjus įtraukti investavimo galimybes, kurios leistų neprofesionaliesiems investuotojams nukreipti savo investicijas į ES ekonomiką, kad būtų galima prisidėti prie strateginių ES prioritetų, įskaitant skaitmeninę, žaliąją ir socialinę pertvarką, ir sustiprinti ES saugumą ir gynybą.

6 straipsnis

TIS paprastumas ir skaidrumas

Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad TIS būtų paprastos, patikimos, saugios ir lengvai prieinamos neprofesionaliesiems investuotojams tiek internete, tiek nesinaudojant internetu. Paprastumo, patikimumo, saugumo ir prieinamumo principai turėtų būti nuosekliai taikomi visose naudotojo sąsajose.

7 straipsnis

Mokestinių prievolių vykdymo palengvinimas

1. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad išsami informacija apie TIS laikomo turto apmokestinimo tvarką būtų pateikiama taip, kad ji būtų lengvai prieinama ir suprantama neprofesionaliesiems investuotojams ir finansinių paslaugų teikėjams, ketinantiems siūlyti TIS.

([1]) 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj).

2. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad TIS turėtojams būtų taikomos paprastos ir lengvai įgyvendinamos mokestinių prievolių vykdymo procedūros dėl apmokestinamųjų pajamų, susijusių su turtu, laikomu vienoje ar keliose TIS, įdiegdamos sistemą, pagal kurią TIS paslaugų teikėjai galėtų siūlyti paslaugas, apimančias:

a) mokesčių rinkimą TIS turėtojo vardu ir (arba)

b) dalijimąsi visais aktualiais duomenimis su TIS turėtojo rezidavimo vietos mokesčių tikslais valstybės narės mokesčių institucija, kad jais pasinaudojant būtų galima iš anksto užpildyti atitinkamo sąskaitos turėtojo mokesčių deklaraciją.

3. Valstybės narės turėtų leisti TIS paslaugų teikėjams, kuriems veiklos leidimas suteiktas ir kurie prižiūrimi bet kurioje kitoje valstybėje narėje, teikti 2 dalyje nurodytas su TIS susijusias paslaugas visiems neprofesionaliesiems investuotojams jų jurisdikcijoje tomis pačiomis sąlygomis kaip jų teritorijose įsisteigusiems paslaugų teikėjams.

8 straipsnis

Lengvatinė apmokestinimo tvarka

1. Kad paskatintų naudoti TIS, valstybėms narėms rekomenduojama taikyti mokesčių paskatas ir užtikrinti, kad TIS ir TIS laikomam turtui būtų taikoma bent palankiausia apmokestinimo tvarka, kurią galima taikyti pajamoms iš bet kokios klasės turto arba investiciniam produktui ar sąskaitai.

2. Nedarant poveikio tam, kas išdėstyta pirmiau, valstybės narės gali apsvarstyti galimybę skatinti naudotis TIS tokiomis priemonėmis kaip, be kita ko:

a) atskaita iš mokesčio bazės, įskaitant leidimą atskaityti iš apmokestinamųjų pajamų per TIS investuotą sumą;

b) atleidimas nuo mokesčio, įskaitant apmokestinamųjų pajamų, gautų iš TIS esančio turto, atleidimą nuo mokesčio;

c) mokesčių atidėjimas, įskaitant pajamų, gautų naudojantis TIS, apmokestinimo atidėjimą iki tol, kol jos bus atsiimtos iš TIS, arba

d) vienodo mokesčio tarifo taikymas pajamoms, gautoms iš TIS laikomo turto, arba to turto vertei.

9 straipsnis

Įgyvendinimas ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės raginamos reguliariai įvertinti priemonių, kurių imtasi šiai rekomendacijai įgyvendinti, veiksmingumą aktyviau didinant turtą ir remiant Europos ekonomikos finansavimą. Jos raginamos stebėti naudojimo mastą, investuotą turtą ir poveikį biudžetui, susijusį su bet kokiomis mokesčių paskatomis, kad galėtų įvertinti paramos veiksmingumą.

2. Kad būtų galima paspartinti TIS bendrosios rinkos kūrimą, skatinti geriausią praktiką ir ją labiau suderinti tarpusavyje, valstybės narės raginamos keistis geriausia patirtimi, susijusia su TIS struktūra, įskaitant pajamų iš santaupų ir investicijų apmokestinimą, kuo labiau suderinti savo nacionalinius mokesčių paskatų teikimo kriterijus ir sudaryti palankesnes sąlygas tokių sąskaitų ar produktų perkeliamumui visose valstybėse narėse, be kita ko, nustatydamos priemones, kuriomis siekiama išvengti dvigubo apmokestinimo.

3. Valstybės narės turėtų reguliariai pranešti apie priemones, kurių imtasi šiai rekomendacijai įgyvendinti, per su TIS susijusius stebėsenos procesus ir atliekant santaupų ir investicijų sąjungos strategijos laikotarpio vidurio peržiūrą, kuri bus paskelbta 2027 m.

4. Komisija taip pat stebės rekomendacijos įgyvendinimą per Europos semestro procesą.

10 straipsnis

Informuotumo didinimas

Valstybės narės turėtų vykdyti informuotumo didinimo kampanijas, kad informuotų visuomenę apie investavimo ir TIS naudojimo naudą ir riziką. Šios kampanijos gali būti susijusios su platesnėmis finansinio raštingumo iniciatyvomis arba būti jų dalis.

11 straipsnis

Adresatai

Ši rekomendacija skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2025 m. rugsėjo 30 d.

Komisijos vardu
Maria Luís ALBUQUERQUE
Komisijos narė